

Sygn. akt II UK 250/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku I.K-L
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 czerwca 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 27 lutego 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...]. oddalił apelację I.K-L (w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.) wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 kwietnia 2016 r., w którym oddalono odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 30 grudnia 2013 r.

Przedmiotem postępowania było przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Sądy ustaliły, że wnioskodawczynie jest zdolna do pracy, konkluzja ta została poparta przez liczne opinie biegłych.

Skarga kasacyjna została oparta na zarzucie naruszenia art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 285 § 2 k.p.c., art. 286 k.p.c. oraz art. 217 § 3 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 232 k.p.c. w związku z art. 224 k.p.c. i art. 412 § 2 k.p.c.

W ocenie skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do pytania czy w myśl przepisów ustawy z dnia 17 grudnia

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to jest rozdziału 3, przepisu art. 12-14 w związku z przepisami oddziału 4 Kodeksu postępowania cywilnego, a w szczególności art. 278 § 1 k.p.c., art. 285 § 2 k.p.c., art. 286 k.p.c. oraz w związku z art. 224 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 217 § 1,2,3 k.p.c. uzasadniona jest odmowa uzupełnienia postępowania dowodowego w sytuacji ujawnienia na etapie postępowania sądowego nowych okoliczności ale pozostających w ścisłym związku z wiodącym schorzeniem, którego wpływ na zdolność do pracy oceniał pierwotnie organ rentowy, to jest np. w postaci przebytej operacji do której była kwalifikowana już na etapie orzekania przed organem rentowym oraz innych dowodów obrazujących aktualny stan zdrowia lub stanowiących dalszy etap diagnostyki - w sytuacji stosunkowo długiego oczekiwania zarówno na same badania jak i inne procedury medyczne. Dopuszczenie uzupełniająco dowodów z dokumentów medycznych, opinii biegłych, zeznań etc. Inaczej mówiąc, czy w takiej sytuacji sąd może samodzielnie ocenić znaczenie tych nowych okoliczności, to jest bez zasięgnięcia opinii biegłych posiadających wiadomości specjalnych, stwierdzić, iż są to okoliczności co najwyżej uprawniające do złożenia nowego wniosku o rentę, gdyż przedmiotem jego oceny jest prawidłowość rozstrzygnięcia organu rentowego na czas jego podejmowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Wywód trzeba rozpocząć od przypomnienia, że skarga kasacyjna jest środkiem odwoławczym wnoszonym od wyroku sądu drugiej, a nie pierwszej instancji. Oznacza to, że tylko naruszenie przepisów przez sąd odwoławczy może sprawić, że środek ten okaże się nośny. Ma to znaczenie, jeśli weźmie się pod uwagę, że kwestia przydatności dowodów w postępowaniu przed sądem drugiej instancji dokonywana jest w ramach art. 381 k.p.c. Problem w tym, że naruszenie tego przepisu nie zostało w skardze kasacyjnej zasygnalizowane. Wada ta jest ważna, gdyż zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy może rozpoznać skargę kasacyjną tylko w granicach zgłoszonych podstaw. Oznacza to, że nawet w

przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zagadnienie prawne podnoszone przez wnioskodawczynię nie będzie mogło zostać omówione i rozstrzygnięte. W tych okolicznościach okazuje się, że wyartykułowane w skardze zagadnienie prawne nie występuje „w sprawie”. Na tym etapie procedowania, w wyniku wadliwie sformułowanych podstaw kasacyjnych, aspekt, który chce wyjaśniać ubezpieczona znalazł się poza oceną Sądu Najwyższego.

Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, że wątek dotyczący nowych dowodów świadczących o niezdolności do pracy (które pojawiły się już po wniesieniu odwołania) reguluje art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Tego przepisu również skarżąca nie przywołała w skardze kasacyjnej. Wskazać przy tym należy, że przepis ten adresowany jest do sądu pierwszej instancji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2019 r., I UK 425/17, niepubl.), a to oznacza, że nie mógł stać się skuteczną podstawą skargi kasacyjnej.

Na tym nie koniec uwag krytycznych. Analiza zgłoszonego zagadnienia prawnego prowadzi do wniosku, że po pierwsze, skarżąca chce wyjaśniać wątek, który został już w orzecznictwie wszechstronnie rozważony (na co szeroko zwrócił uwagę Sąd pierwszej i drugiej instancji), po drugie, sprowadza się do oceny materiału dowodowego, a po trzecie, zasadza się na założeniu, że domniemane uchybienia proceduralne mogły mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. W odpowiedzi trzeba wskazać, że w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. zagadnienie prawne otwierające możliwość merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej ma być istotne. Zwrot ten znaczy tyle, że zagadnienie ma charakteryzować się „nowością”, albo być na tyle juredycznie wątpliwe, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego występują rozbieżności. Żadna z tych właściwości nie występuje, a zatem nie doszło do spełnienia rzeczowej przesłanki. Zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. skarga kasacyjna nie może opierać się na zarzucie dotyczącym oceny dowodów. W rezultacie, dyskusyjne jest budowanie zagadnienia prawnego, którego tłem jest zindywidualizowana ocena materiału dowodowego w danej sprawie. Z kolei, według art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. naruszenie przepisów postępowania wprowadzić może podstawę skargi kasacyjnej, jednak pod warunkiem, że mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Ów „wynik sprawy” kształtowany jest zawsze przez przepisy prawa materialnego, a tych

wnioskodawczyni w skardze nie przywołuje. W tych okolicznościach, nie ma możliwości zweryfikować, czy zarzucone uchybienia przepisom postępowania spełniają kryteria z przywołanego przepisu, a w konsekwencji, czy skarga nadaje się do merytorycznego rozpoznania.

Kierując się wskazanymi racjami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.